

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 9 juni 2022
(OR. fr, en)

9997/22

CT 104
ENFOPOL 329
COTER 139
JAI 841
SIRIS 61
FRONT 240
IXIM 157
COSI 158
ASILE 72
MIGR 184

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	9545/22
Ärende:	Rådets slutsatser "Att skydda européerna mot terrorism: resultat och nästa steg"

För delegationerna bifogas slutsatserna i ovannämnda ärende, som godkändes av rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 9 juni 2022.

Att skydda européerna mot terrorism:
resultat och nästa steg

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

1. SOM BEKRÄFTAR att terrorismen angriper Europeiska unionens grundläggande värden och de mänskliga rättigheterna och att Europeiska rådet i sina slutsatser av den 11 december 2020¹ välkomnade den EU-agenda för terrorismbekämpning som kommissionen lagt fram och uppmanade till fortsatt arbete i detta avseende,
2. SOM NOTERAR framför allt att ytterligare framsteg har gjorts sedan slutsatserna av den 11 december 2020, till exempel genomförandet av förordningen om åtgärder mot spridning av terrorisminnehåll online², stärkandet av Europols mandat och utarbetandet av lagstiftning om förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism,
3. SOM ERINRAR OM att det i samma slutsatser anges att det är viktigt att alla personer som passerar Europeiska unionens yttre gränser kontrolleras i relevanta informationssystem, i enlighet med vad som krävs i EU-lagstiftningen, och att medlemsstaterna uppmanas att intensifiera sina åtgärder för att dra full nytta av de europeiska informationssystemen genom att föra in relevanta uppgifter om personer som utgör ett allvarligt terroristhot eller hot om våldsbejakande extremism, inbegripet utländska terroriststridande,
4. SOM ERINRAR OM att man i de slutsatserna understryker vikten av att man bekämpar uppvigling till hat och våld samt intolerans och, med särskild hänvisning till radikalisering, av att ta itu med de ideologier som ligger till grund för terrorism och våldsbejakande extremism samt utländsk påverkan av civila och religiösa organisationer genom icke-transparent finansiering,

¹ Dok. EUCO 22/20.

² Förordning (EU) 2021/784 av den 29 april 2021 (EUT L 172, 17.5.2022, s. 79).
Förordningen tillämpas från och med den 7 juni 2022.

5. SOM BETONAR, såsom anges i samma slutsatser, att det är av stor betydelse att utredande och rättsliga myndigheter kan utöva sina lagliga befogenheter online och att det generellt är av stor betydelse för terrorismbekämpande myndigheter att ha tillgång till alla de digitala uppgifter och elektroniska bevis som krävs för att de ska kunna utföra sitt uppdrag, med respekt för grundläggande rättigheter och friheter,
6. SOM ERINRAR OM att Europeiska unionens råd i sina slutsatser om inre säkerhet och det europeiska polispartnerskapet, som antogs den 14 december 2020³, angav att terroristhotet mot Europeiska unionen och dess medlemsstater alltjämt var allvarligt och att särskild uppmärksamhet även fortsättningsvis bör ägnas återvändande terroriststridande från konfliktområden samt fängelser och frigivna fångar,
7. SOM ERINRAR OM att rådet i samma slutsatser uppmanade medlemsstaterna att ägna särskild uppmärksamhet åt personer som utgör ett hot i fråga om terrorism eller våldsam extremism och betonade att det i ett Europa utan inre gränser bör säkerställas att information utbyts på ett tillförlitligt och snabbt sätt när sådana personer reser till eller tar kontakt med enskilda personer eller nätverk i andra medlemsstater,
8. SOM NOTERAR att rådet i samma slutsatser underströk att alla ansträngningar bör göras i syfte att förhindra ytterligare radikaliserings online och offline och bekämpa alla former av terrorism och våldsbejakande extremism,
9. SOM ERINRAR OM att kampen mot olaglig handel med skjutvapen i samma slutsatser anges som en ”absolut prioritering”,
10. SOM BETONAR rådets fasta beslutsamhet i sina slutsatser av den 7 juni 2021⁴ att säkerställa att medlemsstaternas myndigheter som ansvarar för arbetet mot terrorism och våldsbejakande extremism kan förfoga över lämpliga medel och verktyg som gör det möjligt för dem att kontinuerligt och effektivt bemöta föränderliga terroristhot och extremisthot,

³ Rådets slutsatser om inre säkerhet och det europeiska polispartnerskapet (13083/1/20 REV 1).

⁴ Rådets slutsatser om covid-19-pandemins inverkan på det hot som terrorism och våldsbejakande extremism utgör, inbegripet dess inverkan på myndigheter som arbetar mot terrorism och våldsbejakande extremism och deras verksamhet (9586/21).

11. SOM ERINRAR OM att enligt det gemensamma uttalandet av Europeiska unionens inrikesministrar om terrorattentaten i Europa av den 13 november 2020 bör organisationer som inte agerar i enlighet med relevant lagstiftning och som stöder innehåll som strider mot grundläggande fri- och rättigheter inte få offentligt stöd, varken på nationell eller europeisk nivå,

I. En ihållande hög nivå av terroristhot som främjas av en instabil internationell miljö⁵

12. SOM ERINRAR OM att terroriststridande som återvänder eller anländer till Europa fortfarande utgör ett betydande hot mot de europeiska medborgarna och att det finns ett behov av att säkerställa säkerheten på EU:s territorium och samtidigt bevara den fria rörligheten, med tanke på att terroriststridande, som skulle försöka återvända, kan använda komplexa rutter för att undvika de behöriga nationella myndigheternas säkerhetskontroller,
13. SOM BETONAR att försämringen av säkerhetssituationen i flera regioner i världen, till exempel i Afghanistan och Ukraina, sannolikt kommer att fortsätta och redan har lett till betydande migrationsströmmar till EU:s territorium, vilket har ökat risken för infiltration av personer som utgör ett terroristhot,
14. SOM NOTERAR att nivån på terroristhotet också alltså är hög inom Europeiska unionen, särskilt på grund av isolerade och radikaliserade personer samt personer som lider av psykisk ohälsa, vars handlingar har blivit svårare att upptäcka och förebygga,
15. SOM FRAMHÅLLER den dramatiska förändringen av säkerheten vid EU:s östra gräns och dess inverkan på EU:s sammantagna säkerhet, bland annat vad avser terrorismbekämpning och motverkande av våldsam extremism,

⁵ EU Threat Assessment in the field of counterterrorism (13682/21; inte översatt till svenska).

II. Förbättrad användning av Schengens informationssystem för att övervaka och upptäcka personer som utgör ett terroristhot

16. SOM BETONAR att genomförandet av systematiska kontroller i de nationella systemen och EU-systemen vid de yttre gränserna i enlighet med kodexen om Schengengränserna samt registrering i de relevanta systemen av personer som passerar gränsen irreguljärt, bland annat genom användning av biometriska uppgifter såsom fotografiska data och fingeravtrycksuppgifter, är avgörande för att förhindra att terrorister oupptäckta kan komma in på Europeiska unionens territorium,
17. SOM ERINRAR OM den avgörande betydelse som Schengens informationssystem (SIS) har för utbytet av information som skulle kunna hjälpa medlemsstaterna att upptäcka och övervaka personer som utgör ett terroristhot, och behovet av att ytterligare undersöka hur man kan optimera befintliga verktyg för att
- a) säkerställa att all tillgänglig information registreras, särskilt biometriska uppgifter, samtidigt som uppgifternas kvalitet och fullständighet upprätthålls,
 - b) utnyttja den nuvarande möjligheten att föra in terroristflaggade registreringar i SIS, vilket redan har visat sig vara effektivt och bör användas ytterligare,
 - c) förbättra utbytet av information mellan medlemsstaterna om utländska terroriststridande som rapporteras i SIS, i syfte att möjliggöra tidig upptäckt och övervakning,
18. SOM HÄNVISAR TILL det operativa mervärdet av att utveckla förfarandet efter en träff för utländska terroriststridande som är registrerade i SIS som utgör ett allvarligt hot, på grundval av frivilligt mottagande av underrättelser om träff, i syfte att effektivt behandla denna information och ytterligare förbättra identifieringen och övervakningen av de rutter som används av dessa personer,
19. SOM ERINRAR OM att operativt utbyte av information om identifiering och övervakning av utländska terroriststridande också sker i andra europeiska forum,

III. Bättre samordning av inreseförbud och utvisningar

20. SOM NOTERAR att nationella åtgärder för inreseförbud är viktiga verktyg för den inre säkerheten på EU:s territorium, särskilt i samband med kampen mot terrorism, och att de efter samråd på nationell nivå bör verkställas, om en person skulle lyckas resa in på EU:s territorium olagligt och personen kontrolleras av en annan medlemsstat än den som utfärdade åtgärden,
21. SOM ERKÄNNER att förekomsten av olika nationella rättsliga och institutionella ramar i olika medlemsstater för utfärdande av inreseförbud och utvisningar inte bör begränsa värdet av att registrera nationella inreseförbud i Schengens informationssystem, genom att man när så är möjligt stöder sig på bestämmelserna i artikel 24 i förordning (EU) 2018/1861,
22. SOM NOTERAR att personer som är inblandade i transnationella terroristnätverk kan utgöra en fara för säkerheten på EU:s territorium och därmed för alla medlemsstater, även om personerna inte har någon direkt koppling till varje enskild medlemsstat,

IV. Ökat utbyte av information om personer som utgör ett terroristhot

23. SOM BETONAR att terrorismbekämpande myndigheter måste erhålla mer administrativ information om läget i fråga om ansökningar om internationellt skydd som lämnas in av personer vilka utgör ett hot med koppling till terrorism eller våldsbejakande extremism, både på nationell nivå och mellan medlemsstater, för att de administrativa eller rättsliga åtgärderna och operativa åtgärderna mot dessa personer ska kunna anpassas bättre, samtidigt som de grundläggande rättigheterna respekteras,

24. SOM ÄR ÖVERENS OM nyttan av att, med vederbörlig hänsyn till enskildas grundläggande rättigheter, inbegripet skyddet av de berörda personernas personuppgifter, stärka dialogen med avseende på tidpunkt och läge när det gäller ansökningar om internationellt skydd som lämnas in av sådana personer på nationell och europeisk nivå mellan

- immigrations- och asylmyndigheter,
- terrorismbekämpande myndigheter,
- terrorismbekämpnings-, migrations- och asylmyndigheter på nationell nivå,

V. Bekämpa hotet från aktörer som bidrar till radikaliserings som leder till terrorism

25. SOM UPPMUNTRAR till en fortsättning av det arbete som utförs av EU:s nätverk för kunskapsspridning om radikaliserings, särskilt när det gäller tidig upptäckt av svaga signaler om radikaliserings, både online och offline, samt inrättandet av ett EU:s kunskapsnav om förebyggande av radikaliserings, i enlighet med kommissionens agenda för terrorismbekämpning av den 9 december 2020,

26. SOM BETONAR behovet av att reagera på det alltmer utbredda fenomenet ”snabb radikaliserings” av personer som agerar mycket snart efter de första svaga signalerna om beteendeförändringar, ibland under inflytande av enskilda personer eller organisationer som sprider våldsamma extremistiska ideologier och utvecklar radikala ”ekosystem” mitt i de europeiska samhällena,

27. SOM NOTERAR att de befintliga europeiska sanktionssystemen för terrorismbekämpning⁶ inte nödvändigtvis är avsedda att vara inriktade på organisationer eller enskilda personer som inte är direkt involverade i utförandet av terroristhandlingar, även om de är aktiva inom spridning av radikala och våldsamma extremistiska budskap som leder till terrorism,

VI. Säkerställande av tillgång till uppgifter som är avgörande för kampen mot terrorism

28. SOM ERINRAR, till följd av Europeiska rådets slutsatser av den 11 december 2020, om att lagringen av uppgifter är en stor fråga vid förebyggande och bekämpning av terrorism, mot bakgrund av Europeiska unionens domstols rättspraxis och med full respekt av grundläggande rättigheter och friheter,
29. SOM FRAMHÅLLER generellt att tillgången till digital information och bevisning har blivit avgörande för de nationella behöriga myndigheterna, särskilt i frågor som rör terrorismbekämpning, och att frågan om deras tillgång till digital information, inbegripet krypterade uppgifter, därför måste tas upp,
30. SOM NOTERAR vikten av att göra det möjligt för de nationella behöriga myndigheterna att använda teknik för artificiell intelligens (AI) i sitt arbete, inbegripet vid behandling av massdata, särskilt i kampen mot grov brottslighet, våldsam extremism och terrorism, med beaktande av behovet av att utarbeta en effektiv och proportionell rättslig unionsram för AI.

⁶ Rådets gemensamma ståndpunkt 2001/931/Gusp av den 27 december 2001 om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism (EGT L 344, 28.12.2001, s. 93). Rådets förordning (EG) nr 2580/2001 av den 27 december 2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism (EGT L 344, 28.12.2001, s. 70). Rådets beslut (Gusp) 2016/1693 av den 20 september 2016 om restriktiva åtgärder mot Isil (Daish) och al-Qaida samt personer, grupper, företag och enheter som har samröre med dem (EUT L 255, 21.9.2016, s. 25). Rådets förordning (EU) 2016/1686 av den 20 september 2016 om införande av ytterligare restriktiva åtgärder mot Isil (Daish) och al-Qaida samt fysiska och juridiska personer, enheter eller organ som har samröre med dem (EUT L 255, 21.9.2016, s. 1).

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT

31. FORTSÄTTA med diskussionerna i lämpliga rådsorgan om effektivt utbyte av information efter träff i SIS med anknytning till utländska terroriststridande som utgör ett allvarligt hot, till förmån för alla medlemsstater som är villiga att ta emot sådan efter träff i SIS, och samtidigt beakta Sirenekontorens befintliga arbetsflöde, antagna åtgärder och nuvarande tillgängliga möjligheter att föra in terroristflaggade registreringar i SIS,
32. i enlighet med sin nationella lagstiftning UTFÄRDA nationella inreseförbud för tredjelandsmedborgare som, enligt information såsom fällande domar eller underrättelser från de behöriga säkerhetstjänsterna, utgör ett allvarligt och tillräckligt hot mot nationell säkerhet och/eller allmän ordning och vars närvaro på EU:s territorium därför utgör ett hot; denna information skulle kunna gälla planering av en terroristattack, vistelse i ett konfliktområde eller deltagande i terroristverksamhet,
33. i enlighet med nationella ramar TILLÅTA att sådana åtgärder utfärdas på nationell nivå för utländska terroriststridande, trots avsaknaden av direkt anknytning mellan den utfärdande medlemsstaten och den berörda personen men förutsatt dessa åtgärder ligger i det nationella säkerhetsintresset,
34. i enlighet med artikel 24 i förordning (EU) 2018/1861 FORTSÄTTA att föra in inreseförbud i SIS i syfte att begränsa inresa till Europeiska unionens territorium för personer som utgör ett terroristhot,

35. UPPMUNTRA samarbete på nationell och europeisk nivå mellan

- immigrations- och asylmyndigheter,
- terrorismbekämpande myndigheter,
- terrorismbekämpnings-, migrations- och asylmyndigheter på nationell nivå

i enlighet med deras respektive befogenheter och med respekt för att den nationella säkerheten förblir varje medlemsstats eget ansvar, i syfte att förbättra de terrorismbekämpande myndigheternas kunskap om tidpunkten för och läget när det gäller ansökningar om internationellt skydd som lämnas in av personer som utgör ett terroristhot och på så sätt göra det möjligt att vidta lämpliga åtgärder mot dem,

36. FORTSÄTTA diskussionerna i rådets behöriga organ om hur man kan förbättra informationsutbytet med terrorismbekämpningsmyndigheter om tidpunkt och läge när det gäller ansökningar om internationellt skydd; detta är begränsat till personer som utgör ett terroristhot och sker efter en bedömning från fall till fall och med respekt för de grundläggande rättigheterna,

37. UNDERSÖKA hur man på EU-nivå kan begränsa handlingsmöjligheterna för enskilda personer och organisationer som främjar radikaliserings och våldsam extremism som kan leda till terrorism, särskilt genom att frysa deras ekonomiska resurser, och fortsätta de diskussioner som syftar till att, med beaktande av de nationella ramarna, hindra dem från att agera inom och utanför unionens gränser utan att ställas till svars,

38. i så stor utsträckning som möjligt SAMORDNA sina insatser och restriktiva åtgärder, såsom frysning av de berörda personernas och organisationernas tillgångar och ekonomiska resurser, samt åtgärder för att förbjuda inresa till medlemsstaternas nationella territorium för de berörda personer som befinner sig utanför Europeiska unionens territorium,

39. FORTSATT vara vaksamma för att säkerställa att organisationer som agerar i strid med EU:s gemensamma grundläggande värden genom att främja våld, hat eller intolerans inte kan dra nytta av offentliga medel,

40. FORTSÄTTA diskussionerna med alla berörda parter som krävs för inrättandet av en balanserad ram för tillgång till digitala uppgifter, oavsett om det gäller lagring av uppkopplingsuppgifter, tillgång till krypterat innehåll eller inverkan av ny teknik såsom artificiell intelligens på de nationella behöriga myndigheternas uppdrag,
41. FORTSÄTTA att bedöma konsekvenserna av Ryska federationens militära aggression mot Ukraina för hotet i fråga om terrorism och våldsbejakande extremism,

UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT

42. BEDÖMA proportionaliteten och de rättsliga och tekniska ändringar som skulle behövas för att göra det möjligt för frivilliga medlemsstater att informeras om en träff i SIS om utländska terroriststridande som utgör ett allvarligt hot, i syfte att förbättra informationsutbytet och få tillgång till information, inbegripet redan antagna åtgärder och åtgärder som för närvarande väntar på att verkställas,
43. i nära samarbete med medlemsstaterna ÖVERVÄGA huruvida det är nödvändigt och proportionellt att – med full respekt för unionens befintliga rättsliga ram – eventuellt få till stånd en rättslig utveckling som möjliggör ömsesidigt erkännande i alla villiga medlemsstater av inreseförbud för misstänkta terrorister, vilket kan inbegripa ett förfarande för ömsesidigt samråd om de bakomliggande skälen till utfärdandet av ett inreseförbud,
44. UNDERSÖKA olika lösningar som skulle göra det möjligt för terrorismbekämpningsmyndigheter att informeras om tidpunkt och läge när det gäller vissa förfaranden för ansökan om internationellt skydd som lämnats in av en person som utgör ett terroristhot,
45. UNDERSÖKA möjligheterna enligt den befintliga europeiska rättsliga ramen att begränsa de ekonomiska resurserna för personer eller enheter som främjar radikaliserings och våldsam extremism som kan leda till terrorism, och överväga eventuella lämpliga ändringar av denna ram,
46. FORTSÄTTA ansträngningarna för att säkerställa att organisationer som inte respekterar EU:s gemensamma regler och värden och som stöder innehåll som strider mot de grundläggande rättigheterna och friheterna inte är berättigade till offentlig finansiering från EU,

47. BEDÖMA intresset för och mervärdet av att anta ett lagstiftningsinitiativ som syftar till att införa minimiregler för fastställande av brottsrekvisit och påföljder på området olaglig vapenhandel, i enlighet med EU:s handlingsplan mot olaglig handel med skjutvapen 2020–2025⁷,
48. FORTSÄTTA insatserna för att i nära samarbete med medlemsstaterna utföra det förberedande arbete som krävs för att inrätta EU:s kunskapsnav om förebyggande av radikaliserings.
-

⁷ COM(2020) 608 final.